

Slovo k povzbuzení na neděli 16. dubna 2023, na Druhou neděli velikonoční – A
Biblická čtení: Sk 2,42-47; Ž 118; 1Petr 1,3-9; Jan 20,19-31

Milé sestry, milí bratři,

jak bývá každoročně připomínáno, dnešní neděle má **vícero** názvů, vícero rovin, vícero momentů, které se navzájem prolínají a doplňují.

Zaprvé je posledním dnem **Velikonočního oktávu**, který prodloužil oslavu Zmrtvýchvstání Páně na celých osm dnů. Stále tedy můžeme duchovně a bohoslužebně prožívat **neděli velikonoční** jako «jeden jediný radostný den, který učinil Hospodin». **V první polovině** dnešního **evangelijního úryvku** se proto ocitáme ještě jednou **v neděli zmrtvýchvstání**, konkrétně **večer**, kdy vzkříšený Kristus přichází zavřenými dveřmi k apoštolům, přeje jim svůj Boží pokoj a dává dar Ducha svatého k odpouštění hříchů.

Zadruhé je dnešní neděle již skutečně druhou nedělí velikonoční, reálně **osmým dnem** po Zmrtvýchvstání Páně. Liturgicky proto zpřítomňuje i to, co se týden po samotném vzkříšení podle svědectví evangelia událo; o tom je **druhá polovina evangelijního úryvku**: Kristus se znovu zjevil svým učedníkům, tentokrát **včetně Tomáše**. Ten přeci prvního dne nebyl s ostatními, a tak nechtěl v Kristovo vzkříšení věřit, dokud se sám nepřesvědčí.

Zatřetí byla dnešní neděle ve staré církvi nazývána **Dominica in albis** („nedělí v bílých“, myšleno „šatech“). A to proto, že **novokřtěnci** až do tohoto dne chodili **v bílých rízách**, které dostali při svém křtu o velikonoční noci. Radují se oni ze svého křtu, raduje se z nich a s nimi i celé společenství křesťanů, jehož se stali součástí. Tak by tomu mělo aspoň trochu být.

A konečně, **nově** se dnešní neděle nazývá také **Nedělí Božího milosrdenství**. Oficiálně ji tak nazval podle zjevení svaté Faustýně Kowalské svatý papež **Jan Pavel II.**, aby tím nejen připomněl celé církvi sobě blízkou formu zbožnosti, ale především aby zdůraznil, čeho je nám bezpochyby **nejvíce potřeba** a co je vlastně **základem** celých Velikonoc: **Boží milosrdenství**, které **odpouští hříchy** a otevírá **nebe jako nikdy předtím**. Ostatně je možná příznačné, že právě v den svého zmrtvýchvstání dává Ježíš apoštolům Ducha svatého pro svátostnou **službu smíření**, k milosrdnému odpouštění hříchů.

Zkusme však zaměřit svou pozornost především **na evangelium** spojující první s osmým dnem po Kristově zmrtvýchvstání, které před námi – jako svědectví, co se v těchto dnech stalo – rozevírá i **několik vpravdě teologických** (Janovu sepsání evangelia zvláště drahých) **témat**. Zkusme jich několik snad podtrhnout...

«Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám“!» Často se zdůrazňuje, jak **vnitřní pokoj** je prvním slovem, přáním a darem Vzkříšeného Pána. **Vnitřní pokoj** – darovaný Bohem, ne uměle navozený či navsugerovaný – může být podobně jako **vnitřní radost** jednou z prvních **známek**, že snad **komunikujeme** opravdu s **Bohem**, že se s ním, třeba v modlitbě, aspoň nějak reálně **potkáváme**. Vnitřní pokoj je zároveň jedním z předpokladů našich dobrých **rozhodnutí**, zdrojem vnitřní **radosti**, ale také pramenem **touhy o pokoj** – i o ten mezilidský, vztahový – **usilovat**, dávat jej dál. «Blažení tvůrci pokoje, neboť jejich je nebeské království». Proto je pokoj, dar pokoje tak **důležitý**, zvláště ten Boží, Kristův, nadpřirozený.

Přijetí Kristova pokoje jakožto formy a znamení přítomnosti Zmrtvýchvstalého v našem srdci a životě avšak jedno předpokládá: **být** aspoň chvíli **za zavřenými dveřmi a čekat**. Udělat si – zvláště v neděli – **čas**, který strávíme **sami s Bohem**, v kostele, v koutě domova či v rozkvétající přírodě. Budeme-li v těchto chvílích určitého zavření **otevření** příchodu Pána Ježíše, nemusí pak jít jen o formu nějakého ztišení či potřebné psychohygieny, ale spolu s tím i o faktické vytvoření **časoprostoru** pro kýžené **setkání s Kristem**, pro **zkušenost Boha**. A vzhledem k možným dobrým Božím důsledkům takového neminutí se s Bohem v našem nitru a životě může jít v posledku i o velkou **službu našemu okolí**...

«Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého!“». Na začátku **stvoření** Hospodin dechl do hmoty a ta se stala živou bytostí, člověkem. Prorok Ezechiel **zaslíbil**, že

Bůh vdechne život suchým kostem, že Mesiáš vdechne slabému člověku nové srdce, ne z kamene ale z živého masa, že mu vdechne Božího ducha jako uzdravující vodu.

Pán Ježíš jako Boží Syn – Beránek zabitý a vzkříšený – **chce** do nitra každého člověka, který se nechá, vdechnout **Ducha svatého**, chce ho jím stále nově **tvořit**, proměňovat, a tak znovu a znovu **uschopňovat** k větší víře, naději a zejména lásce. A to i **navzdory slabostem** toho kterého člověka. Vždyť ani apoštolové za svého pozemského života nebyli světci...

«Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny...» nejsou jen slova výsostného momentu ustanovení **svátosti smíření**, předání milosrdné svátostné moci odpouštět hříchy apoštolům a jejich nástupcům (biskupům a kněžím), ale jsou i vyjádřením, **v čem** by také měla spočívat ona **nová** stvořenost člověka: **ve schopnosti odpouštět druhým lidem**.

Síla k odpouštění, k pouštění na svobodu, k rozvazování z pout dluhů (to jsou historické a etymologické základy slova „odpuštění“ v mnohých jazycích) je jednou z **nejbožstějších** (a „nejježíšovějších“) sil, která mohla být **člověku** vůbec **svěřena**. Jedna z **nejmilosrdnějších** sil. Jedna z **nejkrásnějších** a vždy tak **potřebných** sil.

«Viděli jsme Pána!» zvěstují apoštolové osm dní po Vzkříšení **Tomášovi**, který v neděli večer **nebyl** s nimi, když je zmrtvýchvstalý Kristus byl poprvé navštívil. **Svědectví očitých svědků** od začátků bylo a až do konce světa bude jedním z nejzákladnějších **momentů pravdivosti** křesťanské (velikonoční) zvěsti.

Zmrtvýchvstání Ježíšovo, jak vyznáváme, není přeci pozdějším mýtem, projekcí touhy zklamaných učedníků, zbožštěním lidského, kolektivní sugescí či něčím dalším podobným, nýbrž **transcendtní skutečností**, která se **i historicky stala**, byť **možnosti** přirozenosti – kauzativní i kognitivní – Božsky **přesáhla**. Ostatně, jak bylo v těchto dnech mnohokrát připomenuto, vyznání jako «Pán z mrtvých vstal a my jsme ho potkali, hrob zůstal prázdný» jsou vlastně **nejstaršími větami celého evangelia**, jsou evangeliem („radostnou zvěstí“) v nejvlastnějším smyslu.

«Dokud nevidím na jeho ruku jizvy po hřebecích a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím». V člověku – už pro nárok na historicitu evangelijních svědectví – prostě je **potřeba vidět a dotknout se**, pozitivně (až pozitivisticky) **se přesvědčit o pravdivosti** své křesťanské víry. Stejně jako o **autenticitě** své náboženské **zkušenosti**; že je to opravdu Ježíš, koho zakoušíme, ne přelud, ne duch, ne sugesce.

Boží Syn ví o této potřebě člověka, proto se vtělil, působil a vstal z mrtvých **v dějinách**, což všechno – zvláště pak zjevení Zmrtvýchvstalého – mělo své **očité svědky**. Z téhož důvodu potřeby člověka se mu dává vnímat v jeho náboženské zkušenosti, navíc způsobem **každému** – Tomášovi – **vlastním**. Proto jsou to – po vzoru Tomášově – právě **pochybnosti a nejistoty**, které dávají Boha hledat, které **otevívají** srdce člověka jeho přítomnosti. Jen **nesmí** naše pochybnosti **přestat** být tímto podnětem k hledání, jen **nesmí zavřít** srdce; předpokladem setkání se s Bohem jsou **zavřené dveře** ve smyslu ztišení se, **ne zavřené srdce** kamenem.

Janovo svědectví o „**nevíře a víře sv. Tomáše**“ lze tak také číst jako **evangelijní odpověď** na **palčivou** otázku již prvokřesťanské komunity, zda těm, kteří u oněch událostí nebyli, tedy i nám, nezbyvá být jen Ježíšovými učednicemi a učedníky nějaké „**druhé kategorie**“, zda nám není **upřeno** Zmrtvýchvstalého aspoň nějak potkat. Ne, není, říká evangelium, protože «blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili» zní z úst samotného Pána.

Milé sestry, milí bratři, **kéž** tedy ve světle dnešního evangelia **zatoužíme po Kristově pokoji**, po daru Ducha svatého způsobujícím Kristovu přítomnost v nás samotných, abychom z něj mohli **žít a dávat** jej i dál. **Kéž** zakoušíme **Boží milosrdné odpuštění** a máme touhu sami druhým **odpouštět**. **Kéž** si najdeme **časoprostor** pro setkání se Pánem Ježíšem. **Kéž** naše **pochybnosti** ve víře a **nejistoty** v ní se nám ani druhým nestanou kamenem úrazu, nýbrž společnou **cestou, impulsem** k pokornému a i třeba chvějícímu se hledání Boha, Krista.

O to vše prosme, o to vše a mnoho dalšího se snažme, a to **nejen kvůli sobě**, ale nějak i se všemi a pro všechny **kolem sebe**. Vzkříšený Kristus je pro svět vždy **Dobro, Boží dobro...**